

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศชั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน

1. ผลการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน
2. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน

โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน ตามประเด็นย่อยดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
3. ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน ของนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
4. ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศหลังเรียนของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน

1. ผลการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอน

รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศชั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่พัฒนาขึ้น มี 8 องค์ประกอบ คือ 1) ชื่อรูปแบบ 2) ที่มาและความสำคัญของรูปแบบ 3) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 4) หลักการ 5) วัตถุประสงค์ 6) เนื้อหา 7) กระบวนการเรียนการสอน และ 8) การวัดและประเมินผล โดยแต่ละองค์ประกอบ มีสาระสำคัญ ดังนี้

1.1 ชื่อรูปแบบ

รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศชั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.2 ที่มาและความสำคัญของรูปแบบ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษาจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีพัฒนาการตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ ได้คิด ได้ปฏิบัติผ่านสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้เรียนรู้อย่างบูรณาการ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ วัดประเมินตามสภาพจริง และมีการปรับปรุงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในการจัดการเรียนรู้ควรมีความเชื่อพื้นฐานอย่างน้อย 3 ประการ คือ 1) เชื่อว่าทุกคนมีความแตกต่างกัน 2) เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ และ 3) เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดได้ทุกที่ทุกเวลา ดังนั้น ผู้สอนควรจัดกิจกรรม จัดสื่อ จัดสถานการณ์ ฯลฯ ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ จะต้องรู้จักผู้เรียนอย่างรอบด้าน และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปเป็นพื้นฐานการออกแบบหรือวางแผนการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับผู้เรียน

การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นบทบาทหนึ่งที่สำคัญของการศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาต้องมุ่งสอนให้นักศึกษาคิดเป็น ทำเป็น ฝึกการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ บัณฑิตสำคัญอย่างหนึ่ง

ที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายนี้ ก็คือการรู้สารสนเทศซึ่งเป็นกระบวนการทางปัญญาเกี่ยวข้องกับการสร้างความเข้าใจในความต้องการสารสนเทศ การค้นหา การประเมิน การใช้สารสนเทศ และการสื่อสาร การรู้สารสนเทศต้องอาศัยความสามารถและทักษะหลายประการ ทั้งความสามารถด้านการคิด การตัดสินใจ ทักษะการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีต่างๆ อาทิ การใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมประยุกต์ต่างๆ และระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้รู้สารสนเทศจำเป็นต้องมีการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศควบคู่ไปด้วย เพราะจะเป็นตัวสนับสนุนให้เกิดทักษะการรู้สารสนเทศนั่นเอง

การเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีการบูรณาการปรับใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการเรียนการสอนแบบปกติ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เรียกว่า “การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)” โดยมีการผสมผสานโมดูลการเรียนการสอนหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน มีทั้งการเรียนทางไกลผ่านระบบเครือข่ายออนไลน์กับการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to Face) ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีกว่าการนั่งฟังบรรยายในชั้นเรียน ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้แบบผสมผสาน จะให้ความสำคัญกับการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและถูกต้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในลักษณะต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนการสอน

การเรียนรู้แบบผสมผสาน เป็นการสอนที่มีการใช้สื่อการสอนที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นการสอนในชั้นเรียนหรือการสอนแบบเผชิญหน้า และการสอนโดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ (Bonk and Graham, 2006, p. 5) ซึ่งลักษณะการเรียนการสอน ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนภายในชุมชนแห่งการเรียนรู้ จะถูกแบ่งออกเป็นกลุ่มเล็กๆ ที่มีลักษณะความต้องการเหมือนกันหรือมีวัตถุประสงค์ทางการเรียนคล้ายกัน มีการสนับสนุนการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยการใช้สื่อและวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทางด้านวิชาการและสังคมให้กับผู้เรียนภายในชุมชน มีการปรับสภาพสังคมแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เป็นไปตามที่คาดหวังของสถานศึกษา มีการจัดการศึกษาแบบออนไลน์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนทั่วไป ทำให้สถานศึกษามีความสำคัญและมีบทบาทมากขึ้นต่อชุมชนที่มีความแตกต่างกัน การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชุมชนแห่งการเรียนรู้ จึงเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่มของสมาชิก นอกเหนือจากความรู้ที่ได้จากการศึกษาบทเรียนออนไลน์ สมาชิกยังได้ใช้วิธีการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมายและความสนใจโดยการใช้ภาษาการเรียนรู้เหมือนกัน มีกิจกรรมการ

เรียนที่คล้ายกัน และอาจมีความเชื่อที่เหมือนกันด้วย สภาพการเรียนรู้นี้ถูกเรียกว่าเป็นชุมชนเสมือน ชุมชนออนไลน์ หรือชุมชนไซเบอร์ โดยอาศัยเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถเชื่อมโยงกันได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ เป็นช่องทางการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกของชุมชน ซึ่งเรียกว่า การเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online Learning) (มนต์ชัย เทียนทอง, 2549, หน้า 55) อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนด้วยระบบออนไลน์นั้น ก็ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของเครื่องมือและเทคโนโลยีที่จะเข้ามาช่วยสนับสนุนตามสถานศึกษา ดังนั้นจึงได้นำหลักวิชาการสอนแบบต่างๆ มาผสมผสานกัน เนื่องจากไม่มีสื่อชนิดใดที่ดีที่สุดและไม่มีสื่อชนิดใดที่มีข้อเสียมากที่สุด ขึ้นอยู่กับผู้เรียน ประเภทของเนื้อหา และวิธีการเรียนการสอน

“คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน” เป็นหนึ่งในรายวิชาบังคับและรายวิชาพื้นฐาน หมวดการศึกษาทั่วไปในหลักสูตรปริญญาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่สับปัญหาในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งจากการศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนพบว่า ยังเน้นการสอนแบบบรรยาย กวสาริตตัวอย่างและการมอบหมายงาน ขาดการใช้สื่อสำหรับการนำเสนอเนื้อหาที่เร้าความสนใจของนักศึกษา รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนยังมีน้อย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยายภาค สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.3 แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน

แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมีดังต่อไปนี้

1.3.1 แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)

1.3.1.1 การเรียนการสอนแบบผสมผสาน หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน ระหว่างการเรียนรู้แบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนกับการเรียนรู้แบบออนไลน์ โดยการเลือกใช้คุณลักษณะที่ดีที่สุดของการสอนในห้องเรียน

และคุณลักษณะที่ดีที่สุดของการสอนออนไลน์เข้าด้วยกัน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและประโยชน์ทางการศึกษาสูงสุดที่ผู้เรียนจะได้รับเป็นสำคัญ

1.3.1.2 แนวทางและลักษณะของการผสมผสานในการจัด

การเรียนการสอนลักษณะและแนวทางในการผสมผสานเพื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีมิติที่เป็นสำคัญของการผสมใน 5 มิติ ดังนี้ (Singh, 2003, pp. 51-54)

1) การผสมผสานการเรียนแบบออฟไลน์และออนไลน์ ซึ่งการเรียนการสอนแบบออฟไลน์จะจัดในชั้นเรียน โดยการเรียนแบบออนไลน์ผู้เรียนและผู้สอนจะมาจัดกระบวนการเรียนผ่านทางออนไลน์

2) การผสมผสานการเรียนด้วยตนเองและการเรียนรู้แบบร่วมมือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะศึกษาหาความรู้ตามความประสงค์ของตนเอง เป็นการจัดการและควบคุมตนเอง ส่วนการเรียนแบบร่วมมือจะมีเพื่อหรือกลุ่มบุคคลที่ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ และทำให้เกิดการสื่อสารระหว่างผู้เรียนด้วยกัน อันจะทำให้เกิดการแบ่งปันความรู้ การผสมผสานระหว่างการเรียนด้วยตนเองและการเรียนแบบร่วมมือ จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ขึ้นมา ทำให้ได้ความรู้ใหม่หรือผลิตภัณฑ์ในองค์กร

3) การผสมผสานระหว่างการเรียนแบบมีโครงสร้างและแบบไม่มีโครงสร้าง รูปแบบของการเรียนรู้ไม่ได้เกิดจากการเรียนที่มีโครงสร้างหรือแบ่งออกเป็นส่วนย่อยเหมือนในหนังสือ ในความเป็นจริงการเรียนรู้สามารถเกิดได้จากการเรียนรู้แบบไม่มีโครงสร้างโดยการมีปฏิสัมพันธ์ การพบปะการสนทนาหรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การผสมผสานระหว่างการสนทนาและเนื้อหาการเรียนจะเป็นหนทางที่สนับสนุนให้เกิดการสร้างความรู้ขึ้นมาได้

4) การผสมผสานเนื้อหาทั่วไปและเนื้อหาเฉพาะ โดยเนื้อหาที่เรียนแบบทั่วไปหรือแบบเฉพาะนั้นไม่จำเป็นว่าจะต้องเป็นองค์กรตนเอง อาจเกิดจากการไปซื้อเนื้อหาขององค์กรอื่นก็ได้

5) การเรียนแบบผสมผสานแบบฝึกปฏิบัติและการลงมือกระทำ โดยเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการได้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติ โดยการมอบหมายงานให้มีการสนับสนุนด้านเครื่องมือที่ใช้ในการทำงานของผู้เรียน และสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานโดยผ่านการจัดกิจกรรมการเรียนสอนในชั้นเรียน แบบดั้งเดิมหรือการสอนแบบเผชิญหน้า (Face to Face)

กับการเรียนการสอนแบบออนไลน์หรืออีเลิร์นนิง (Online or e-Learning) มีแนวทางในการผสมผสาน ดังนี้ (Rovai & Jordan, 2004)

5.1) การผสมผสานสื่อผสมและทรัพยากรเสมือนในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย วิดีโอ ดีวีดี Virtual Field Trips การปฏิสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ โปรแกรมสำเร็จรูป Broadcasting

5.2) การผสมผสานโดยใช้ Classroom Websites ในการสร้างสิ่งแวดล้อมในการจัดการเรียนการสอนบนเว็บแบบผสมผสาน สำหรับการประกาศงานที่มอบหมาย รับ-ส่งการบ้าน การทดสอบ การประกาศผลการเรียน และนโยบายของชั้นเรียน เป็นต้น โดยผู้สอนอาจจะสร้างเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอนด้วยตนเอง หรืออาจจะทำการเชื่อมโยง (Link) ไปยังเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องได้

5.3) การผสมผสานโดยใช้ระบบจัดการบริหารหลักสูตร (Course Management Systems: MS) ผู้สอนจะใช้ระบบบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อช่วยในการติดต่อสื่อสารและการบริหารจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน เช่น การแจกเอกสารประกอบการสอน กำหนดวันสุดท้ายของการส่งงานที่มอบหมาย การรวบรวมงานที่ได้รับมอบหมาย

5.4) การผสมผสานโดยใช้การสนทนาแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา (Synchronous/Asynchronous Discussions) การใช้เทคโนโลยีของการเรียนแบบออนไลน์เพื่อเข้ามาเพิ่มเติมในส่วนของสิ่งแวดล้อมในการเรียนแบบเผชิญหน้า คือ การประยุกต์ใช้การติดต่อสื่อสารผ่านการสนทนาแบบประสานเวลาและไม่ประสานเวลา โดยผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวข้อในการสนทนา คอยอำนวยความสะดวกในระหว่างการสนทนาโดยพยายามจัดบรรยากาศในการเรียนให้เหมือนกับการสนทนาระหว่างผู้เรียนในห้องเรียน

1.3.1.3 การจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสานมีองค์ประกอบสำคัญที่สามารถสรุปได้ดังนี้ (Nick Van Dam, 2003; Carman, 2005; Thorne, 2003; Valiathan, 2002)

1) การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้ากัน (Face to Face) เป็นการเรียนการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนอยู่ในสถานที่เดียวกันในเวลาเดียวกัน ได้แก่ การบรรยายของครูผู้สอนหรือการเรียนรู้แบบปกติในชั้นเรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเข้าร่วมในเวลาพร้อมกันหลายๆ คน

2) เหตุการณ์สด (Live Event) เป็นการใช้เทคโนโลยี

ในการจัดการเรียนการสอนโดยที่ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันในเวลาเดียวกันแต่ต่างสถานที่ ในที่นี้อาจจะจัดเป็นห้องเรียนเสมือนจริง (Virtual Classroom) การเรียนการสอนลักษณะนี้เป็นการเรียนการสอนแบบประสานเวลา โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดความตั้งใจ (Attention) ความสัมพันธ์กัน (Relevance) ความมั่นใจ (Confidence) และเกิดความพึงพอใจ (Satisfaction)

3) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Paced Learning) ได้แก่

การศึกษายกเรียนด้วยตนเองจากซีดีรอม หรือการศึกษายกเรียนจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามความเร็วและความพร้อมของผู้เรียนเอง จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นภายในตัวบุคคล การเรียนการสอนแบบนี้เป็นการเรียนการสอนแบบไม่ประสานเวลา หรือการเรียนแบบความร่วมมือโดยผู้เรียนใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนแต่ไม่ได้เชื่อมต่อกับผู้เรียนคนอื่นหรือผู้สอนในเวลาเดียวกัน

4) การร่วมมือ (Collaboration) ได้แก่ การสื่อสารกับคนอื่น ๆ

ทั้งผู้เรียนด้วยกันเองและผู้สอน รวมทั้งผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญในสาขา โดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ เว็บบอร์ด หรือสนทนาแบบเวลาจริง (Real-time Chat) ซึ่งมีลักษณะของการร่วมมือใน 2 ประการ คือ การร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน (Peer-to-peer) การร่วมมือกับผู้ให้คำปรึกษา (Peer-to-Mentor)

5) การประเมินผล (Assessment) ได้แก่ การวัดผล

และการประเมินผลการเรียนรู้ทั้งก่อนการเรียน ระหว่างการเรียนและหลังการเรียน เพื่อประเมินผลการถ่ายโยงความรู้ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นต่างๆ

6) วัสดุสนับสนุนการเรียนการสอน (Performance Support

Materials) ได้แก่ เอกสารอิเล็กทรอนิกส์ สื่อช่วยสอน และเอกสารดาวน์โหลด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

1.3.1.4 สัดส่วนการจัดการเรียนการสอนแบบผสมผสาน

สมาคมสโลน (Sloan Consortium) ได้จัดแบ่งประเภทการจัด

การเรียนการสอนโดยใช้ระดับของการใช้สื่อออนไลน์มาเป็นส่วนที่กำหนดสัดส่วนการเรียนการสอน โดยได้มีการจัดแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (Allen & Seaman, 2005)

1) ประเภทดั้งเดิมหรือประเภทในห้องเรียน (Traditional/ Classroom-Based) เป็นการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้ากัน (Face-to-Face) ซึ่งจะใช้วิธีการบรรยาย การใช้กระดานหรือแผ่นใส เป็นต้น โดยไม่ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์

2) ประเภทเว็บช่วย (Web-Facilitated) ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 1-29 และยังคงเป็นการสอนในชั้นเรียนหรือการสอนแบบเผชิญหน้ากัน (Face-to-Face) โดยใช้ระบบจัดการรายวิชา (CMS: Coues Management System) โดยใช้หน้าเว็บเพื่อประกาศให้ให้ผู้เรียนทราบเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ คำอธิบายรายวิชา และการบ้าน เป็นต้น

3) ประเภทผสมผสาน (Blended/Hybrid) ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 30-79 นั่นคือผสมผสานระหว่างการสอนแบบออนไลน์กับการสอนในชั้นเรียน สื่อการสอนส่วนมากใช้วิธีการแบบออนไลน์ เช่น มีการปรึกษาหารือออนไลน์ และมีการประชุมแบบเผชิญหน้ากัน เป็นต้น

4) ประเภทออนไลน์หรืออีเลิร์นนิง (Online/e-Learning) ใช้วิธีการสอนแบบออนไลน์ร้อยละ 80 ขึ้นไป สื่อการสอนส่วนใหญ่หรือทั้งหมดจะอยู่ในรูปแบบออนไลน์ อาจจะไม่มีการประชุมแบบแบบเผชิญหน้ากันเลยและอาจไม่มีการเรียนในชั้นเรียนเลย

1.3.2 แนวคิดการรู้สารสนเทศ (Information Literacy)

1.3.2.1 การรู้สารสนเทศ หมายถึง ความสามารถที่ใช้ในการแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดสารสนเทศที่ต้องใช้ สามารถเข้าถึงโดยใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่หลากหลาย สามารถประเมินสารสนเทศที่ค้นมาได้ และนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

1.3.2.2 องค์ประกอบของการรู้สารสนเทศ การรู้สารสนเทศ เป็นทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และกระบวนการ อันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนรู้อุทิศรูปแบบ สมาคมห้องสมุดอเมริกัน (American Library Association, 2005, Online) ได้กำหนดองค์ประกอบของการรู้สารสนเทศไว้ 4 ประการ คือ

1) ความสามารถในการตระหนักว่าเมื่อใดจำเป็นต้องใช้สารสนเทศ ผู้เรียนจะต้องกำหนดเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า กำหนดความต้องการสารสนเทศ ระบุชนิดและรูปแบบที่หลากหลายของแหล่งสารสนเทศที่จะศึกษา เช่น ห้องสมุด ศูนย์สารสนเทศ พิพิธภัณฑสถาน หอจดหมายเหตุ บุคคล สถานที่ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น รวมทั้งตระหนักถึงค่าใช้จ่ายและประโยชน์ที่ได้รับ และทราบขอบเขตของสารสนเทศที่จำเป็น

2) การเข้าถึงสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถเลือกวิธีการค้นคืนสารสนเทศที่เหมาะสม กำหนดกลยุทธ์การค้นคืนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถค้นคืนสารสนเทศออนไลน์หรือสารสนเทศจากบุคคลโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย สามารถปรับกลยุทธ์การค้นคืนที่เหมาะสมตามความจำเป็น รวมถึงการตัดตอน บันทึก และการจัดการสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ

3) การประเมินสารสนเทศ ผู้เรียนสามารถสรุปแนวคิดสำคัญจากสารสนเทศที่รวบรวม โดยใช้เกณฑ์การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ ได้แก่ ความน่าเชื่อถือ ความเที่ยงตรง ความถูกต้อง และความทันสมัย สามารถสังเคราะห์แนวคิดหลักเพื่อสร้างแนวคิดใหม่ เปรียบเทียบความรู้ใหม่กับความรู้เดิมเพื่อพิจารณาว่าอะไรคือสิ่งที่เพิ่มขึ้น อะไรคือสิ่งที่ขัดแย้งกัน และอะไรคือสิ่งที่คล้ายตามกัน

4) ความสามารถในการใช้สารสนเทศที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถใช้สารสนเทศใหม่ผนวกกับสารสนเทศที่มีอยู่ในการวางแผนและสร้าง ผลงาน หรือการกระทำตามหัวข้อที่กำหนด ทบทวนกระบวนการ พัฒนาการ ผลิตผลงานของตนเอง และสามารถสื่อสารหรือเผยแพร่ผลงานของตนเองต่อบุคคลอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.2.3 มาตรฐานความสามารถในการรู้สารสนเทศ

ระดับอุดมศึกษา

สมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัย แห่งสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดมาตรฐานความสามารถทางการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา 5 ประการ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถรวมสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วสู่พื้นฐานความรู้ของตนได้

มาตรฐานที่ 4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจบริบททางสังคม กฎหมายและเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและชอบด้วยกฎหมาย

1.4 หลักการ

หลักการของรูปแบบการเรียนการสอน มีดังนี้

1.4.1 การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติจริง ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ โดยการเตรียมเนื้อหาบทเรียน เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้ให้คำแนะนำ และเป็นแหล่งความรู้

1.4.2 การจัดการเรียนการสอนเป็นแบบผสมผสานกันในระดับกิจกรรมการเรียนรู้โดยเป็นการผสมผสานกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิมหรือการสอนแบบเผชิญหน้ากัน (Face to Face Learning) และการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning)

1.4.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เสริมสร้างการมีส่วนร่วมและการมีปฏิสัมพันธ์ในกระบวนการเรียนการสอน โดยการร่วมกันวางแผนการเรียนรู้ ควบคุมกระบวนการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้

1.4.4 จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนโดยผสมผสานการใช้สื่อและทรัพยากรการเรียนรู้ในชั้นเรียนปกติ และการใช้สื่อและทรัพยากรการเรียนรู้แบบออนไลน์ จัดให้มีเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้แบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดต่อสื่อสารแบบความร่วมมือออนไลน์ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้เรียนและผู้สอนสื่อสารกันได้ตลอดเวลา

1.4.5 ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยการรวบรวมและจัดทำแฟ้มสะสมงาน การสร้างสรรค์ผลงาน การประเมินภาคปฏิบัติ ประกอบกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบทดสอบในภาคทฤษฎี

1.5 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน ประกอบด้วย

1.5.1 เพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐานของนักศึกษา ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และการประยุกต์ใช้ความรู้

1.5.2 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ซึ่งเป็นความรู้ความสามารถของบุคคลเกี่ยวกับสารสนเทศ ตามมาตรฐานความสามารถทางการรู้สารสนเทศในระดับอุดมศึกษา 5 ประการ ของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัยแห่งสหรัฐอเมริกา 5 ประการ ได้แก่

มาตรฐานที่ 1 สามารถกำหนดขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

มาตรฐานที่ 2 สามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มาตรฐานที่ 3 สามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถรวมสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วสู่พื้นฐานความรู้ของตนได้

มาตรฐานที่ 4 สามารถใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

มาตรฐานที่ 5 สามารถเข้าใจบริบททางสังคม กฎหมายและเศรษฐกิจ ที่มีผลต่อการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม และชอบด้วยกฎหมาย

1.6 เนื้อหา

เนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอน เป็นเนื้อหาของรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีคำอธิบายรายวิชา ดังนี้

“คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน 3 (2-2-5) (Fundamentals of Computer and Information) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ องค์ประกอบของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ พื้นฐานการสื่อสารข้อมูลและระบบเครือข่าย การใช้ระบบเครือข่ายเพื่อการสื่อสารและสืบค้นอย่างมีจริยธรรม การประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป”

ดังนี้

จากคำอธิบายรายวิชาดังกล่าว จัดแบ่งเนื้อหาออกเป็น 11 หัวข้อ

- 1.5.1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์
  - 1.5.1.1 ความหมายของคอมพิวเตอร์
  - 1.5.1.2 ขั้นตอนการทำงานของคอมพิวเตอร์
  - 1.5.1.3 คุณลักษณะของคอมพิวเตอร์
  - 1.5.1.4 วิวัฒนาการและยุคของคอมพิวเตอร์
  - 1.5.1.5 ประเภทและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์
  - 1.5.1.6 องค์ประกอบของระบบคอมพิวเตอร์
  - 1.5.1.7 ข้อมูลและสารสนเทศ
- 1.5.2 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.5.2.1 ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.5.2.2 ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.5.2.3 วิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.5.2.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.5.3 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.5.3.1 เทคโนโลยีสารสนเทศกับสังคมไอที
  - 1.5.3.2 เป้าหมายของระบบสารสนเทศ
  - 1.5.3.3 แนวโน้มของเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.5.3.4 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
  - 1.5.3.5 ประเภทของสารสนเทศ
  - 1.5.3.6 สารสนเทศในการศึกษาพัฒนาประเทศไทย
  - 1.5.3.7 บทบาทของไอที ในด้านการศึกษา
- 1.5.4 การประมวลผลข้อมูลและฐานข้อมูล
  - 1.5.4.1 ความหมายของข้อมูลและสารสนเทศ
  - 1.5.4.2 การผลิตสารสนเทศจากข้อมูล
  - 1.5.4.3 ลักษณะของสารสนเทศที่ดี
  - 1.5.4.4 การจัดการข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล

- 1.5.4.5 เพิ่มข้อมูลและฐานข้อมูล
- 1.5.4.6 ระบบจัดการฐานข้อมูล
- 1.5.5 องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์
  - 1.5.5.1 องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์
  - 1.5.5.2 องค์ประกอบทางด้านฮาร์ดแวร์
  - 1.5.5.3 องค์ประกอบทางด้านซอฟต์แวร์
  - 1.5.5.4 บุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์
- 1.5.6 โปรแกรมคอมพิวเตอร์และงานใช้งาน
  - 1.6.6.1 ความหมายและความสำคัญของระบบปฏิบัติการ
  - 1.5.6.2 โปรแกรมระบบและโปรแกรมช่วยงาน
  - 1.5.6.3 โปรแกรมประยุกต์และการใช้งาน
- 1.5.7 การสื่อสารข้อมูล
  - 1.5.7.1 องค์ประกอบพื้นฐานของระบบสื่อสารข้อมูล
  - 1.5.7.2 การสื่อสารข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์
  - 1.5.7.3 ชนิดของสัญญาณทางอิเล็กทรอนิกส์
  - 1.5.7.4 ทิศทางของการสื่อสารข้อมูล
  - 1.5.7.5 รูปแบบการสื่อสารข้อมูล
  - 1.5.7.6 วิธีการสื่อสารข้อมูลระหว่างอุปกรณ์
    - 1.5.7.7 สื่อกลางการสื่อสารข้อมูล
- 1.5.8 ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์
  - 1.5.8.1 ความหมายของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์
  - 1.5.8.2 ประโยชน์ของการใช้ระบบเครือข่าย
  - 1.5.8.3 ประเภทของระบบเครือข่าย
  - 1.5.8.4 โครงสร้างของระบบเครือข่าย
  - 1.5.8.5 อุปกรณ์ในระบบเครือข่าย
- 1.5.9 การใช้โปรแกรม Microsoft office Word
  - 1.5.9.1 แนะนำโปรแกรม
  - 1.5.9.2 การสร้างเอกสารใหม่

ทางอิเล็กทรอนิกส์

- 1.5.9.3 การตั้งค่าหน้ากระดาษ
- 1.5.9.4 การเคลื่อนย้ายข้อความ
- 1.5.9.5 การแนะนำรูปภาพสำเร็จรูปมาใช้
- 1.5.9.6 การแทรกข้อความศิลป์
- 1.5.9.7 การสร้างตาราง
- 1.5.9.8 การพิมพ์เอกสารออกทางเครื่องพิมพ์
- 1.5.9.9 การทำจดหมายเวียน
- 1.5.10 การใช้โปรแกรม Microsoft office Excel
  - 1.5.10.1 แนะนำโปรแกรม
  - 1.5.10.2 การพิมพ์ข้อมูลและการสร้างสูตรเบื้องต้น
  - 1.5.10.3 การบันทึกและเปิดข้อมูลเก่า
  - 1.5.10.4 การสร้างสูตรซับซ้อนและการ Copy สูตร
  - 1.5.10.5 ฟังก์ชัน
  - 1.5.10.6 การจัดการเกี่ยวกับตัวเลข
  - 1.5.10.7 การสร้างกราฟ
- 1.5.11 การใช้โปรแกรม Microsoft office Power Point
  - 1.5.11.1 แนะนำโปรแกรม
  - 1.5.11.2 ขั้นตอนการทำสไลด์
  - 1.5.11.3 การสร้างไฟล์นำเสนอ
  - 1.5.11.4 มุมมองของชิ้นงาน
  - 1.5.11.5 การลบและการเพิ่มแผ่นสไลด์
  - 1.5.11.6 การใส่วันที่และหัวท้ายแผ่นสไลด์
  - 1.5.11.7 การจัดการฉากหลังของสไลด์
  - 1.5.11.8 การสั่งพิมพ์และตั้งค่าแผ่นสไลด์
  - 1.5.11.9 การใช้งาน Text และ Object
  - 1.5.11.10 การทำงานกับรูปภาพ และ ClipArt
  - 1.5.11.11 การสร้างกราฟ
  - 1.5.11.12 การเชื่อมโยงหลายมิติ

1.6 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชา คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย แบบแผนวิธีในการจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Learning) และ 2) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) ดังตาราง 3

ตาราง 3 กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์ สารสนเทศขั้นพื้นฐาน

ลำดับ ที่	หัวข้อเนื้อหา	แบบแผนการจัด การเรียนการสอน	วิธีสอนและกิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง
1	ปฐมนิเทศ	การเรียนการสอน แบบเผชิญหน้า ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Learning)	1. แนะนำรายวิชา/ โครงการสอน - ชี้แจงการเรียน การสอนการวัดผล และประเมินผล - แนะนำระบบ สารสนเทศที่สำคัญ 2. ทดสอบก่อนเรียน - ทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน - ทดสอบวัดการรู้ สารสนเทศ	4
2	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ - ความหมายของคอมพิวเตอร์ - ขั้นตอนการทำงานของ คอมพิวเตอร์ - คุณลักษณะของคอมพิวเตอร์ - วิวัฒนาการและยุคของ คอมพิวเตอร์	การเรียนการสอน แบบเผชิญหน้า ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Learning)	การเรียนรู้แบบ ร่วมมือรูปแบบ จิ๊กซอว์ (Jigsaw)	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หัวข้อเนื้อหา	แบบแผนการจัด การเรียนการสอน	วิธีสอนและกิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง
	<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทและประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ - องค์ประกอบของระบบคอมพิวเตอร์ - ข้อมูลและสารสนเทศ 			
3	2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ - ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ - วิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศ - การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 	การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning)	การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning)	4
4	3. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ <ul style="list-style-type: none"> - เทคโนโลยีสารสนเทศกับสังคมไอที - เป้าหมายของระบบสารสนเทศ - แนวโน้มของเทคโนโลยีสารสนเทศ - ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ - ประเภทของสารสนเทศ 	การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning)	การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning)	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	หัวข้อเนื้อหา	แบบแผนการจัดการเรียนการสอน	วิธีสอนและกิจกรรม	จำนวนชั่วโมง
	<ul style="list-style-type: none"> - สารสนเทศในการศึกษาพัฒนาประเทศไทย - บทบาทของไอทีในด้านการศึกษา 			
5	4. การประมวลผลข้อมูลและฐานข้อมูล <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของข้อมูลและสารสนเทศ - การผลิตสารสนเทศจากข้อมูล - ลักษณะของสารสนเทศที่ดี - การจัดการข้อมูลและการประมวลผลข้อมูล - เพิ่มข้อมูลและฐานข้อมูล - ระบบจัดการฐานข้อมูล 	การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning)	การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning)	4
6	5. องค์ประกอบของคอมพิวเตอร์ <ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบทางด้านฮาร์ดแวร์ - องค์ประกอบทางด้านซอฟต์แวร์ - บุคลากรทางด้านคอมพิวเตอร์ 	การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning)	การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning)	4
7	6. โปรแกรมคอมพิวเตอร์และงานใช้งาน <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายและความสำคัญของระบบปฏิบัติการ 	การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning)	การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning)	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หัวข้อเนื้อหา	แบบแผนการจัด การเรียนการสอน	วิธีสอนและกิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง
	<ul style="list-style-type: none"> - โปรแกรมระบบและโปรแกรมช่วยงาน - โปรแกรมประยุกต์และการใช้งาน 			
8	7. การสื่อสารข้อมูล <ul style="list-style-type: none"> - องค์ประกอบพื้นฐานของระบบสื่อสารข้อมูล - การสื่อสารข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ - ชนิดของสัญญาณทางอิเล็กทรอนิกส์ - ทิศทางของการสื่อสารข้อมูล - รูปแบบการสื่อสารข้อมูล - วิธีการสื่อสารข้อมูลระหว่างอุปกรณ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ - สื่อกลางการสื่อสารข้อมูล 	การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning)	การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning)	4
9	8. ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ - ประโยชน์ของการใช้ระบบเครือข่าย - ประเภทของระบบเครือข่าย 	การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning)	การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning)	4

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	หัวข้อเนื้อหา	แบบแผนการจัด การเรียนการสอน	วิธีสอนและกิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง
	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างของระบบเครือข่าย - อุปกรณ์ในระบบเครือข่าย 			
10-11	9. การใช้โปรแกรม Microsoft office Word <ul style="list-style-type: none"> - แนะนำโปรแกรม - การสร้างเอกสารใหม่ - การตั้งค่าหน้ากระดาษ - การเคลื่อนย้ายข้อความ - การแนะนำรูปภาพสำเร็จรูปมาใส่ - การแทรกข้อความศิลป์ - การสร้างตาราง - การพิมพ์เอกสารออกทางเครื่องพิมพ์ - การทำจดหมายเวียน 	การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Learning)	การสอนแบบชี้แนะ	8
12-13	10. การใช้โปรแกรม Microsoft office Excel <ul style="list-style-type: none"> - แนะนำโปรแกรม - การพิมพ์ข้อมูลและการสร้างสูตรเบื้องต้น - การบันทึกและเปิดข้อมูลเก่า - การสร้างสูตรซับซ้อนและการ Copy สูตร 	<ul style="list-style-type: none"> - การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า - การสอนแบบชี้แนะ ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Learning)	การสอนแบบชี้แนะ	8

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับ ที่	หัวข้อเนื้อหา	แบบแผนการจัด การเรียนการสอน	วิธีสอนและกิจกรรม	จำนวน ชั่วโมง
	<ul style="list-style-type: none"> - ฟังก์ชัน - การจัดการเกี่ยวกับตัวเลข - การสร้างกราฟ 			
14-15	11. การใช้โปรแกรม Microsoft office Power Point <ul style="list-style-type: none"> - แนะนำโปรแกรม - ขั้นตอนการทำสไลด์ - การสร้างไฟล์นำเสนอ - มุมมองของชิ้นงาน - การลบและการเพิ่มแผ่นสไลด์ - การใส่วันที่และหัวท้ายแผ่นสไลด์ - การจัดการฉากหลังของสไลด์ - การสั่งพิมพ์และตั้งค่าแผ่นสไลด์ - การใช้งาน Text และ Object - การทำงานกับรูปภาพและ ClipArt - การสร้างกราฟ - การเชื่อมโยงหลายมิติ 	การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Learning)	การสอนแบบชี้แนะ	8
16	สอบปลายภาคเรียน	การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้า ในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Learning)	ทดสอบหลังเรียน <ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน - ทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ 	4

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชา คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย แบบแผนวิธีในการจัดการเรียนการสอน 2 รูปแบบ ได้แก่ 1) การเรียนการสอนแบบเผชิญหน้าในชั้นเรียนปกติ (Face to Face Learning) ซึ่งประกอบด้วย 2 วิธีสอน คือ การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw) และการสอนแบบชี้แนะ และ 2) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ (Online Learning) ซึ่งประกอบด้วยวิธีสอน ได้แก่ การเรียนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning) วิธีสอนดังกล่าวมีรายละเอียดของขั้นตอนดังต่อไปนี้

การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ (Jigsaw)

การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบจิ๊กซอว์ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มขนาดเล็ก โดยในแต่ละกลุ่มมีสมาชิกความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ทุกคนในกลุ่มร่วมมือกันทำงาน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้ต่อกัน เพื่อให้ตนเอง และกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1) จัดผู้เรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน กลุ่มละ 4 คน และเรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา (Home group)

2) สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับมอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาสาระคนละ 1 ส่วน (เปรียบเทียบได้ชิ้นส่วนของภาพตัดต่อคนละ 1 ชิ้น) และหาคำตอบในประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

3) สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราแยกย้ายไปรวมกับสมาชิกในกลุ่มอื่น ซึ่งได้รับเนื้อหาเดียวกัน ตั้งเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Expert group) ขึ้นมาและร่วมกันทำความเข้าใจเนื้อหาสาระนั้นอย่างละเอียด และร่วมกันอภิปรายหาคำตอบประเด็นปัญหาที่ผู้สอนมอบหมายให้

4) สมาชิกกลุ่มผู้เชี่ยวชาญกลับไปสู่กลุ่มบ้านของเรา แต่ละคนช่วยสอนเพื่อนในกลุ่มให้เข้าใจในสาระที่ตนได้ศึกษากับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เช่นนี้ สมาชิกทุกคนก็จะได้เรียนรู้ภาพรวมของสาระทั้งหมด

5) ผู้เรียนทุกคนในกลุ่มทำแบบทดสอบ แต่ละคนจะได้คะแนนเป็นรายบุคคล และนำคะแนนของทุกคนในกลุ่มบ้านของเรามารวมกัน (หรือหาค่าเฉลี่ย) เป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัล

การสอนแบบชี้แนะ

การสอนแบบชี้แนะ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะ (Coaching) ด้วยการจัดกลุ่มผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ 3-4 คน ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะด้วยกิจกรรมที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้สำหรับการสอน ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน ใบงาน โปรแกรมตัวอย่าง แบบทดสอบ และเครื่องมือสำหรับการวัดและประเมินผลอื่นๆ ซึ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีดังนี้

- 1) ช้่นนำ ผู้สอนทำการตกลงร่วมกับผู้เรียนโดยชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ร่วมกันและชี้แจงกิจกรรมการนำเสนอให้ผู้เรียนเข้าใจ
- 2) ช้่นสอน ผู้สอนอธิบายวิธีการทำงานให้แก่แต่ละกลุ่มทราบถึงกิจกรรมที่กำหนดมอบหมาย กิจกรรมให้แก่แต่ละกลุ่มดำเนินการ จากนั้นผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะในการทำงานของแต่ละกลุ่ม สังเกตการทำงานกลุ่ม และผู้เรียนแต่ละกลุ่มทำการสรุปสาระสำคัญจากกิจกรรมที่ได้รับนำเสนอหน้าชั้นเรียน
- 3) ช้่นสรุป ผู้สอนกำหนดเวลาสำหรับให้ผู้เรียนได้นำเสนอผลงาน เมื่อผู้เรียนนำเสนอผลงานกลุ่ม ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะกรณีที่ไม่เข้าใจบางประการเพื่อให้สมาชิกทุกคนเข้าใจตรงกัน หลังจากนั้นผู้สอนสรุปสาระสำคัญ กำหนดเวลาสำหรับการทดสอบหลังเรียน

การเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning)

การเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบการเรียนการสอนออนไลน์ (E-Learning) เป็นการเรียนรู้จากการที่มีการถ่ายทอดเนื้อหาวิชาผ่านทางอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้เป็นแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ที่มีการจัดการอย่างเป็นระบบโดยนำกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ มาจัดเป็นสภาพการณ์ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนในรูปแบบที่สามารถเข้าถึงได้และสามารถใช้งานได้พร้อมๆ กัน ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างเรียน สามารถอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ ได้แก่ การนำเสนอเนื้อหาของบทเรียน การอภิปรายผ่านทางกระดานข่าว (Web board) ห้องสนทนา (Chat Room) การติดต่อสื่อสารผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) การจัดการกับแฟ้มข้อมูล (File Management) และการเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลไปสู่แหล่งการเรียนรู้ ทั้งนี้การเรียนรู้ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์นี้เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) ชี้นำ ผู้เรียนอ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ก่อนศึกษา
บทเรียนแต่ละบท จากนั้นทำแบบทดสอบก่อนเรียน
- 2) ชี้นสอน ผู้เรียนสามารถศึกษาบทเรียนในแต่ละบทที่
กำหนดไว้ เมื่อศึกษาจบบทเรียนแต่ละบทแล้ว จากนั้นทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละบท
หากคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด ผู้เรียนจะต้องกลับไปศึกษา
บทเรียนนั้นอีกครั้งและทำแบบทดสอบหลังเรียนให้ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด จึงจะสามารถ
ศึกษาบทเรียนลำดับถัดไปได้
- 3) ชี้นสรุป หลังจากทดสอบหลังบทเรียนแต่ละบทแล้ว
ผู้สอนจะดำเนินการตรวจสอบข้อมูลจากระบบเพื่อทำการสรุปผลคะแนนในระบบที่
พัฒนาขึ้น

1.7 การวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผลของรูปแบบการเรียนการสอน รายวิชา
คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน เป็นการวัดและประเมินผลที่เกิดขึ้นทั้งก่อนการเรียน
การสอน ในระหว่างดำเนินการเรียนการสอน และภายหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบ
ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.7.1 ในระยะก่อนการเรียนการสอนตามรูปแบบ ดำเนินการ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา
คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน และทำการทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ โดยใช้
แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ

1.7.2 ในระยะระหว่างดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ
ดำเนินการประเมินตามสภาพจริงโดยการประเมินการปฏิบัติงาน ประเมินผลงาน
การนำเสนอผลงาน ประเมินพฤติกรรมการเรียน และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

1.7.3 ในระยะหลังการเรียนการสอนตามรูปแบบ ดำเนินการ
ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
รายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน และทำการทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ โดยใช้
แบบทดสอบวัดการรู้สารสนเทศ ซึ่งทั้งสองฉบับเป็นชุดเดียวกันกับก่อนการเรียนการสอน
ตามรูปแบบ

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอน

โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชา คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้จาก วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนตาม ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีผลการประเมินดังตาราง 4

ตาราง 4 ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการเรียนการสอนรายวิชา

คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
1. ที่มาและความสำคัญ			
1.1 ความชัดเจนในการบรรยายความเป็นมาของการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.2 ความเหมาะสมของเหตุผลในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.3 การใช้ภาษาและการเรียงเรียงที่มาและความสำคัญของรูปแบบการเรียนการสอน	4.40	0.55	มาก
รวม	4.53	0.51	มากที่สุด
2. แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน			
2.1 ความชัดเจนในการบรรยายแนวคิดที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	4.20	0.45	มาก
2.2 ความเหมาะสมในการนำแนวคิดมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด
2.3 การใช้ภาษาในการอธิบายเกี่ยวกับแนวคิดต่างๆ	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม	4.53	0.30	มากที่สุด

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความเหมาะสม
3. หลักการ			
3.1 ความชัดเจนของหลักการของรูปแบบการเรียนการสอน	4.80	0.45	มากที่สุด
3.2 ความสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานที่นำมาพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
3.3 แสดงให้เห็นจุดเน้นของการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
3.4 สามารถเป็นกรอบในการกำหนดสาระและวิธีการ	4.60	0.55	มากที่สุด
3.5 การใช้ภาษาและการเรียงลำดับหลักการ	4.40	0.55	มาก
รวม	4.60	0.35	มากที่สุด
4. วัตถุประสงค์			
4.1 ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับหลักการ	4.80	0.45	มากที่สุด
4.2 ความชัดเจนแสดงถึงสิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน	4.40	0.55	มาก
4.3 ความเป็นไปได้ในการบรรลุผล	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.67	0.24	มากที่สุด
5. เนื้อหา			
5.1 ความสอดคล้องและนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้	4.60	0.55	มากที่สุด
5.2 ความเหมาะสมของขอบข่ายเนื้อหา	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม	4.70	0.45	มากที่สุด
6. กระบวนการเรียนรู้			
6.1 ความชัดเจนของกระบวนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ในรูปแบบการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
6.2 ความสอดคล้องของกระบวนการเรียนรู้กับ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
6.3 ความเหมาะสมที่จะสามารถทำให้การสอนบรรลุผล	4.20	0.45	มาก
6.4 ความสละสลวยและเข้าใจง่ายของการใช้ภาษา	4.40	0.55	มาก
รวม	4.45	0.21	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความเหมาะสม
7. การวัดและประเมินผล			
7.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน	4.40	0.55	มาก
7.2 ความเหมาะสมของหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมิน	4.80	0.45	มากที่สุด
7.3 ความชัดเจนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้	4.20	0.45	มาก
รวม	4.47	0.38	มาก
รวมทั้งหมด	4.56	0.24	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.56$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาแยกตามองค์ประกอบ พบว่า มีเพียง 2 องค์ประกอบที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คือ กระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล อีก 5 องค์ประกอบที่เหลือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมสูงสุด คือ เนื้อหา ($\bar{x} = 4.70$, S.D. = 0.45) และองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมต่ำสุด คือ กระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.21)

ตอนที่ 2 ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอน

ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนรายวิชาคอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสาน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้วิจัยนำเสนอตามประเด็น ต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียน กับหลังเรียนของนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับ
หลังเรียนของนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติ ปรากฏดังตาราง 5

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน
ของนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	n	คะแนน เต็ม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	Sig.
			$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ		
ทดลอง	29	50	37.31	7.39	74.62	43.67	6.55	87.34	4.81**	.00
ควบคุม	25	50	36.72	6.11	73.44	39.76	5.57	79.52	5.33**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า

1. ก่อนเรียนนักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนตามรูปแบบการเรียน
การสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 37.31 คะแนน
คิดเป็นร้อยละ 74.62 ของคะแนนเต็ม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 7.39 ในขณะที่
ที่หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นเป็น 43.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 87.34 ของคะแนนเต็ม
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.55 และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า นักศึกษา
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ก่อนเรียนนักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติ
มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย เท่ากับ 36.72 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 73.44
ของคะแนนเต็ม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 6.11 ในขณะที่หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย
สูงขึ้นเป็น 39.76 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.52 ของคะแนนเต็ม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
เท่ากับ 5.57 และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษา

ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนดำเนินการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ Independent samples t-test ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงได้ทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ Independent samples t-test ผลการทดสอบปรากฏดังตาราง 6

ตาราง 6 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษา
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	T	Sig.
ทดลอง	29	50	43.66	6.55	2.33*	.012
ควบคุม	25	50	39.76	5.57		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษาทั้งกลุ่มทดลองที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติ ปรากฏดังตาราง 7

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษา ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	N	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน			หลังเรียน			t	Sig.
			$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ		
ทดลอง	29	50	20.97	4.80	41.94	27.97	3.78	55.94	6.49**	.00
ควบคุม	25	50	19.48	2.31	38.96	24.88	4.87	49.88	5.89**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 7 พบว่า

1. ก่อนเรียนนักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีคะแนนการรู้สารสนเทศเฉลี่ย เท่ากับ 20.97 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 41.94 ของคะแนนเต็ม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.80 ในขณะที่หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นเป็น 27.97 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 55.94 ของคะแนนเต็ม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.78 และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า นักศึกษามีการรู้สารสนเทศหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ก่อนเรียนนักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนตามปกติ มีคะแนนการรู้สารสนเทศเฉลี่ย เท่ากับ 19.48 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.96 ของคะแนนเต็ม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.31 ในขณะที่หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นเป็น 24.88 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 49.88 ของคะแนนเต็ม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 4.87 และเมื่อทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่า นักศึกษามีการรู้สารสนเทศหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศหลังเรียนของนักศึกษา

ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ก่อนดำเนินการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศหลังเรียนของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความแตกต่างของการรู้สารสนเทศก่อนเรียนของทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ Independent samples t-test ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05 พบว่า ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงได้ทำการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศหลังเรียนของนักศึกษา ทั้งสองกลุ่ม โดยใช้ Independent samples t-test ผลการทดสอบปรากฏดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศหลังเรียนของนักศึกษา ระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ทดลอง	29	50	27.97	3.78	2.62**	.006
ควบคุม	25	50	24.88	4.87		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 พบว่า นักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนตามรูปแบบ การเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการรู้สารสนเทศหลังเรียน สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียน ด้วยวิธีสอนตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี